

กวด. 191
วันที่ 26 ก.ย. 65
เวลา 9.00

สลด. (eMail)
ส่ง : กวด.
รับที่ : ส10364/65
27 ก.ย. 2565 เวลา 17.30 น.

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/๒๕๖๕

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

พว กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - เบลเยียม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาและคำแปลบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ระหว่างไทย - เบลเยียม ลงนามเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ พร้อมทั้งร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างไทย - เบลเยียม
๓. สำเนาหนังสือการบินพลเรือนเบลเยียม ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
๔. สำเนามติคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๗๐๓/๖๖๘ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๖. ร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรเบลเยียมและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยบริการเดินอากาศ ฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - เบลเยียม มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมืองการต่างประเทศ และความมั่นคง ตลอดจนด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยและเบลเยียม ได้จัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศฉบับแรก เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๐๕ (ค.ศ. ๑๙๖๒) ต่อมาแทนที่ด้วยความตกลง ฯ ฉบับใหม่ ลงนามเต็มเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๘ (ค.ศ. ๑๙๗๕) และได้พบหารือกันเป็นระยะ ครั้งล่าสุด คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้เจรจากัน เมื่อวันที่ ๒ - ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ ที่กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม และได้จัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรเบลเยียม โดยลงนามร่วมกันเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ และจัดทำร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรเบลเยียมและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยบริการเดินอากาศ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

/๑.๒ สืบเนื่องจาก ...

๑.๒ สืบเนื่องจากการจัดทำบันทึกความเข้าใจร่วมกันในประเด็นเรื่องการเพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาต ซึ่งฝ่ายไทยได้เสนอให้สามารถเพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาตได้หากพบว่าสายการบินที่กำหนดของเบลเยียมใช้สิทธิภายใต้ความตกลงนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อบังคับเกี่ยวกับสิทธิรับการจราจรที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับอื่น รวมถึงสามารถปฏิเสธการให้สิทธิรับการจราจรแก่สายการบินของประเทศนอกภาคีด้วย โดยในครั้งนั้น ฝ่ายเบลเยียมได้แจ้งว่า หลักการนี้จะต้องได้รับการอนุมัติจากสหภาพยุโรปก่อน และจะแจ้งผลการพิจารณาให้ฝ่ายไทยทราบ ซึ่งต่อมา ฝ่ายเบลเยียมได้มีหนังสือถึงสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ ยืนยันเห็นชอบข้อเสนอของไทย และตกลงที่จะให้รวมข้อความนี้ไว้ในข้อบท ๖.๑ ของร่างความตกลงฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๓ คณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ได้มีมติรับทราบผลการเจรจาดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - เบลเยียม ได้มีการจัดทำเป็นบันทึกความเข้าใจและร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรเบลเยียมและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยบริการเดินอากาศ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศต้องดำเนินการให้มีการลงนามความตกลงฯ และดำเนินการแจ้งผ่านช่องทางทางการทูตเพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับต่อไป ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

ในการพบปะครั้งนี้ คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันในรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ

จัดทำร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศฉบับใหม่ เพื่อใช้แทนความตกลงฯ ฉบับเดิมที่ลงนามเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๘ (ค.ศ. ๑๙๗๕) เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสอดคล้องกับกฎหมายภายในของไทย รวมทั้งกฎหมายภายในของเบลเยียมซึ่งจะต้องสอดคล้องกับกฎหมายของประชาคมยุโรปด้วย โดยมีการระบุข้อบทต่าง ๆ ที่สำคัญ อาทิ

๓.๑.๑ การให้สิทธิ

สิทธิที่รัฐภาคีให้แก่สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายในการทำการบินระหว่างกัน ได้แก่ สิทธิในการบินผ่านอาณาเขตของรัฐภาคีโดยไม่แวะลง สิทธิสำหรับการแวะลงในอาณาเขตของรัฐภาคีโดยมิใช่เพื่อความมุ่งประสงค์ทางการค้า สิทธิสำหรับสายการบินที่กำหนดในการดำเนินบริการตามเส้นทางที่ระบุ เพื่อจุดประสงค์ในการรับขึ้นและขนส่ง ซึ่งคนโดยสารหรือไปรษณีย์ภัณฑ์

๓.๑.๒ การอนุญาตเพื่อดำเนินการ

ระบุหลักการกำหนดสายการบินและคุณสมบัติของสายการบินที่จะใช้สิทธิภายใต้ความตกลงฯ โดยคุณสมบัติของสายการบินที่กำหนดของเบลเยียมจะต้องเป็นสายการบินที่จัดตั้งขึ้นในอาณาเขตของเบลเยียมภายใต้สนธิสัญญาก่อตั้งประชาคมยุโรป และมีการควบคุมเชิงกำกับดูแลอันแท้จริงเป็นของรัฐสมาชิกยุโรปที่ออกใบรับรองผู้ดำเนินบริการเดินอากาศ และมีใบอนุญาตประกอบการที่ออกให้จากรัฐสมาชิกของประชาคมยุโรป หรือประเทศสมาชิกเสรียุโรปหรือคนชาติของรัฐสมาชิกล้วน สำหรับคุณสมบัติของสายการบินที่กำหนดของไทยคือ ต้องเป็นสายการบินที่จัดตั้งขึ้นในอาณาเขตของไทย และมีใบอนุญาตประกอบการที่ออกโดยประเทศไทยภายใต้กฎหมายไทย กรรมสิทธิ์ส่วนสาระสำคัญ และการควบคุมอันแท้จริงโดยประเทศไทยที่ออกใบรับรองผู้ดำเนินบริการเดินอากาศ

๓.๑.๓ การเพิกถอนหรือการพักใช้ใบอนุญาตดำเนินการ

ให้สิทธิรัฐภาคีในการเพิกถอนหรือระงับการอนุญาตในกรณีที่สายการบินไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด หรือไม่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด

๓.๑.๔ การใช้กฎหมายและข้อบังคับ

กฎหมายและข้อบังคับของฝ่ายหนึ่งจะปรับใช้กับสายการบินที่กำหนดของอีกฝ่ายหนึ่ง รวมถึงคนโดยสาร ลูกเรือ สินค้า และไปรษณีย์ภัณฑ์ ซึ่งรับขนโดยอากาศยานของสายการบินที่กำหนดของฝ่ายหนึ่งสำหรับการเข้ามาในอาณาเขต

๓.๑.๕ การแข่งขันที่เป็นธรรม

สายการบินที่กำหนดของทั้งสองฝ่ายมีโอกาสที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกันที่จะแข่งขันในการให้บริการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศภายใต้ความตกลงฉบับนี้ และจะไม่มีฝ่ายใดยินยอมให้สายการบินที่กำหนดของตนใช้อำนาจทางการตลาดในทางที่ผิด อันส่งผลให้คู่แข่งไม่สามารถแข่งขันได้อย่างมีนัยสำคัญ หรือการกีดกันให้คู่แข่งออกจากเส้นทางไป นอกจากนี้ จะไม่มีฝ่ายใดจัดหาหรือยินยอมให้มีการอุดหนุนจากภาครัฐหรือให้การช่วยเหลือแก่สายการบิน หากการอุดหนุนหรือการช่วยเหลือเหล่านี้เป็นการส่งผลกระทบต่อในแง่ร้ายและเป็นนัยสำคัญต่อโอกาสที่เป็นธรรมและความเท่าเทียมกันของสายการบินของอีกฝ่ายหนึ่ง อันส่งผลต่อการแข่งขันในบริการการขนส่งทางอากาศ ทั้งนี้ ในกรณีที่ภาคีสัญญาให้การอุดหนุนหรือการช่วยเหลือภาครัฐแก่สายการบินที่กำหนด ต้องมั่นใจว่า เป็นมาตรการที่โปร่งใสด้วยวิธีการที่เหมาะสมซึ่งอาจรวมไปถึงการเรียกร้องให้สายการบินนั้นแสดงรายการการอุดหนุนหรือการช่วยเหลือและแยกออกมาในบัญชีของตนอย่างชัดเจน

๓.๑.๖ ความปลอดภัยการบิน

ระบุข้อบทเรื่องความปลอดภัยการบิน โดยเนื้อหาของข้อบทดังกล่าวเป็นไปตามคำแนะนำขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศและร่างมาตรฐานของไทย รวมทั้งระบุสิทธิการกำกับดูแลด้านความปลอดภัยการบินให้สอดคล้องตามกฎหมายประชาคมยุโรป

๓.๑.๗ การรักษาความปลอดภัยการบิน

แต่ละฝ่ายจะปฏิบัติตามเงื่อนไขการรักษาความปลอดภัยการบินซึ่งเป็นไปตามที่อนุสัญญาและองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศกำหนด รวมถึงเงื่อนไขที่อีกฝ่ายหนึ่งกำหนด ตลอดจนจะให้ความช่วยเหลือทั้งปวงที่จำเป็นแก่กันและกัน เพื่อป้องกันหรือหยุดยั้งการกระทำอันเป็นการยั่วยุอากาศยานพลเรือนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำอื่น อันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน คนโดยสาร และลูกเรือของอากาศยานนั้น ทำอากาศยานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ และการคุกคามอื่นใดต่อการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน

๓.๑.๘ การขนส่งต่อเนื่อง

ให้สิทธิแก่สายการบินที่กำหนดในการขนส่งรูปแบบอื่นต่อเนื่องกับการขนส่งทางอากาศ ซึ่งสามารถดำเนินการบริการร่วมกับผู้ประกอบการอื่นได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับของประเทศภาคี และบริการดังกล่าวต้องเป็นแบบตลอดเส้นทางและเป็นราคาเดียว

๓.๒ บันทึกความเข้าใจ

๓.๒.๑ สายการบินที่กำหนด

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงให้แต่ละฝ่ายสามารถกำหนดสายการบินได้หนึ่งหรือหลายสายการบินในการทำการบินตามเส้นทางที่ระบุ

๓.๒.๒ สิทธิความถี่

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงแยกการระบุสิทธิความถี่ของเที่ยวบินรับขนผู้โดยสารและเที่ยวบินรับขนเฉพาะสินค้าออกจากกัน โดยคงจำนวนสิทธิความถี่ของเที่ยวบินรับขนผู้โดยสารไว้เท่าเดิมคือ ฝ่ายละ ๗ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ และระบุสิทธิความถี่ของเที่ยวบินรับขนเฉพาะสินค้าเป็นฝ่ายละ ๑๔ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เพื่อรองรับแผนการบินของสายการบินต่าง ๆ ในอนาคต

๓.๒.๓ ใบพิกัดเส้นทางบิน คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกัน ดังนี้

เส้นทางบินของฝ่ายไทย

จุดต่าง ๆ ในไทย – จุดระหว่างทางใด ๆ – จุดใด ๆ ในเบลเยียม – จุดพันใด ๆ

เส้นทางบินของฝ่ายเบลเยียม

จุดต่าง ๆ ในเบลเยียม – จุดระหว่างทางใด ๆ – จุดใด ๆ ในไทย – จุดพันใด ๆ

๓.๒.๔ สิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ ๕

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงว่า สำหรับเที่ยวบินรับขนผู้โดยสารผสมสินค้าสายการบินที่กำหนดของทั้งสองฝ่ายไม่มีสิทธิทำการบินรับการจราจรเสรีภาพที่ ๕ และสำหรับเที่ยวบินรับขนเฉพาะสินค้า สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายมีสิทธิทำการบิน ๗ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ไปยัง/มาจาก ๒ จุดระหว่างทาง และ/หรือ ๒ จุดพัน ที่ได้รับอนุญาตโดยเจ้าหน้าที่การเดินอากาศ ยกเว้น ๕ จุด คือ ฮองกง สิงคโปร์ เชียงไฮ้ ดูไบ และนิวยอร์ก (สหรัฐอเมริกา)

๓.๒.๕ การทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงเรื่องการนับหักสิทธิของการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน โดยให้นับหักสิทธิความถี่ในกรณีที่เป็นสายการบินที่เป็นผู้ดำเนินการ และไม่นับหักสิทธิความถี่ในกรณีที่เป็นสายการบินที่ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการ เพื่อให้มีความยืดหยุ่นแก่สายการบินเพิ่มขึ้น

๓.๒.๖ การเช่าอากาศยาน

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงเพิ่มเรื่องการเช่าอากาศยาน โดยให้สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายทำการเช่าอากาศยานพร้อมลูกเรือ และเช่าอากาศยานแบบไม่มีลูกเรือจากสายการบินใด ๆ รวมถึงจากประเทศที่สาม ซึ่งอากาศยานใด ๆ จากประเทศที่สามต้องได้รับการอนุญาตจากภาคีสัญญาทั้งสองฝ่าย

๔. ผลกระทบ

๔.๑ ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย – เบลเยียม ในครั้งนี้ เป็นการจัดทำร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศฉบับใหม่ ซึ่งรายละเอียดของแต่ละข้อบทนั้นจะเป็นไปตามร่างมาตรฐานตามที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศให้คำแนะนำ และสอดคล้องกับกฎหมายภายในของภาคีสัญญา ซึ่งจะมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ปฏิบัติการการบินของสายการบินที่กำหนดของทั้งสองฝ่าย เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่นานาชาติประเทศยอมรับ

๔.๒ ทั้งสองฝ่ายได้ปรับปรุงใบพิกัดเส้นทางบินเป็นแบบเปิด กำหนดสิทธิรับการจราจรสิทธิความถี่ของการทำการบินด้วยสิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ การทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน และการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการวางแผนการให้บริการของสายการบินให้เกิดความคุ้มค่ามากขึ้น ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างทั้งสองประเทศ

๔.๓ โดยที่ผ่านมา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ทำการบินด้วยตนเองในเส้นทางระหว่างกรุงเทพฯ – บรัสเซลส์ และกลับ จำนวน ๔ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ สำหรับสายการบินบรัสเซลส์ มิได้ทำการบินในเส้นทางดังกล่าว แต่ใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันกับบริษัท การบินไทยฯ การเพิ่มข้อบทเรื่องการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบจะเป็นการเปิดโอกาสให้สายการบินของไทยสามารถขยายเครือข่ายการให้บริการของตน ให้สามารถเชื่อมต่อจากการขนส่งทางอากาศไปยังการขนส่งรูปแบบอื่น ๆ เช่น ระบบรางไปยังเมืองอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้โดยสารมากขึ้น

๔.๔ นอกจากนี้ แม้ว่าปัจจุบันสายการบินของทั้งสองฝ่ายจะยังมิได้มีเที่ยวบินทำการบินขนส่งเฉพาะสินค้าระหว่างกัน แต่การปรับปรุงสิทธิการบินดังกล่าว เป็นการเตรียมการรองรับการขยายบริการและความเชื่อมโยงของสายการบินต่าง ๆ ในการขนส่งสินค้าในอนาคตได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจการขนส่งสินค้าและช่วยส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยมากยิ่งขึ้น อันเป็นผลดีต่อภาพรวมของเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งหากเมื่อมีความพร้อมสายการบินที่กำหนดของทั้งสองฝ่ายก็สามารถทำการบินขนส่งเฉพาะสินค้าตามเส้นทางที่ระบุได้ทันที

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่า

๕.๑.๑ ร่างความตกลงฯ มีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามเพื่อให้มีผลผูกพัน โดยส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องพิจารณาว่า ร่างความตกลงฯ อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือไม่

๕.๑.๒ มีข้อสังเกตในส่วนข้อ ๔ วรรคสาม ซึ่งระบุห้ามการให้การอุดหนุนจากภาครัฐหรือให้การช่วยเหลือแก่สายการบิน โดยให้หมายรวมถึงการให้เงินกู้ยืม และการป้องกันการล้มละลาย จึงมีประเด็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลกระทบของข้อบทดังกล่าวต่อมาตรการของรัฐต่อบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ทั้งในปัจจุบันและที่จะมีในอนาคตด้วย

๕.๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศได้ปรับแก้ถ้อยคำในร่างความตกลงฯ เพื่อความรัดกุมในแง่กฎหมายระหว่างประเทศและเพื่อให้เป็นไปตามหลักไวยากรณ์

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๕.๒ กระทรวงคมนาคมซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องมีความเห็นว่า

๕.๒.๑ บันทึกความเข้าใจไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ตาม ร่างความตกลงฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามเพื่อให้มีผลผูกพัน ซึ่งมีสาระเป็นการปรับปรุงข้อบทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเพื่อให้สายการบินของทั้งสองประเทศมีความยืดหยุ่นในการวางแผนการให้บริการและสามารถขยายบริการระหว่างกันได้มากขึ้น เป็นการอำนวยความสะดวกต่อการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า เพื่อสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวและการส่งออกของภาครัฐ จึงไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามที่มีการกำหนดขอบเขตหรือความหมายไว้ในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ อีกทั้งไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ กรณีจึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

๕.๒.๒ หลักการเรื่องการอุดหนุนจากภาครัฐหรือให้การช่วยเหลือแก่สายการบิน เป็นกฎระเบียบของคณะกรรมการยุโรป ซึ่งประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปต้องนำมาระบุในความตกลงว่าด้วย บริการเดินอากาศระหว่างประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ โดยหลักการในร่างความตกลงฯ ไทย - เบลเยียม เป็นการเน้นย้ำถึงการสนับสนุนนโยบายด้านการแข่งขันที่เป็นธรรม จัดอุปสรรคทางการค้า ระหว่างกัน โดยภาครัฐยังสามารถให้การอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือสายการบินได้ด้วยมาตรการที่โปร่งใสและเหมาะสม ทั้งนี้ การอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือดังกล่าวต้องไม่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการแข่งขัน

๕.๒.๓ กระทรวงคมนาคมได้สร้างความตกลงฯ ที่ปรับถ้อยคำโดยกระทรวง การต่างประเทศให้ฝ่ายเบลเยียมพิจารณาแล้ว และฝ่ายเบลเยียมยอมรับการปรับถ้อยคำดังกล่าว รายละเอียด ร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรเบลเยียมและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยบริการ เดินอากาศ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ รับทราบบันทึกความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของรัฐบาลแห่ง ราชอาณาจักรไทยและเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรเบลเยียม

๖.๒ ให้ความเห็นชอบร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรเบลเยียมและ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยบริการเดินอากาศ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารที่ไม่ใช่ สารสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้อง ขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

๖.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามร่าง ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรเบลเยียมและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยบริการเดินอากาศ และให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจ (Full Powers) ให้แก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวด้วย

๖.๔ มอบให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแจ้งเป็นหนังสือผ่านช่องทางทางการทูต ถึงการดำเนินการตามกระบวนการเสร็จสิ้น เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๓๓๘๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙, ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pornpimon.k@mot.go.th